

Türkçe Derslerindeki Ödevler Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri

Atilla DİLEKÇİ*

Öz

Bu araştırmada Türkçe dersinde ödev algısının ne olduğu tüm yönleriyle ve derinlemesine ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırma olgubilim yöntemine göre yapılmıştır. Buna göre amaçlı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme göre seçilmiş 25 Türkçe öğretmeni, 10 veli ve ölçüt örnekleme göre seçilmiş 24 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda Türkçe dersinde öğretmenlerin öğrencilerin derse hazırbulunmuşluklarını sağlamak, anlamlı ve kalıcı öğrenmelerini desteklemek için ödevler verdiği belirlenmiştir. Hem öğrenciler hem veliler akademik gelişim için ödevleri öğretimi destekleyici önemli bir unsur olarak görmektedir. Öğretmenlerin verdikleri ödevlerin yapısına baktığımızda bunlar; ders kitabı etkinlikleri, derse hazırlık çalışmaları, çoktan seçmeli soru çözme ve yazma çalışmalarıdır. Öğrenciler öğretmenlerin verdikleri bu ödevlerin kolay, basit ve öğretici nitelikte olduğunu belirtmişlerdir. Ödevlerin okul-öğrenci-veli arasında etkileşim sağlayan öğretim etkinliği olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ödev, ders dışı etkinlikler, öğrenci görüşleri, öğretmen görüşleri, veli görüşleri

Students', Teachers', and Parents' Views on Homework in Turkish Language Arts Course

Abstract

This paper investigated students', teachers', and parents' perceptions of homework in Turkish language arts course. This study used phenomenology. The sample consisted of 25 Turkish language teachers, ten parents, and 24 students. The teachers and parents were recruited using convenience sampling, while the students were recruited using criterion sampling. Teachers assign homework to ensure students' readiness for class and promote meaningful and sustained learning. Students and parents view homework as essential to support academic development. Homework assignments include textbook activities, preparatory activities, multiple-choice question-solving, and writing activities. Students reported that homework was easy, simple, and educational. We can say that homework is an instructional activity that facilitates school-student-parent interaction.

Keywords: Homework, non-school activities, students' views, teachers' views, parents' views

Giriş

Eğitim öğretim sürecinde ders dışında öğrencilere verilen öğretimsel görevler, araştırmalar ve etkinlikler ödev olarak ifade edilir. TDK ödev kavramını öğretmenin öğrencilere okul dışında yapmaları için verdiği çalışma olarak tanımlamıştır (TDK, 2023). Ödev, ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetidir (MEB, 1989). Bu ödevler öğrencinin öğrenim hayatı boyunca sıklıkla karşılaştığı okul dışında yerine getirmesi gereken öğretimsel yükümlülüklerdir.

Öğretmenler, öğrencileri çeşitli amaçlar için ödevlendirir. Öğrencilerin derse hazırlıklı gelme, konuyu öğrenme, konu tekrarı, öğrenileni pekiştirme, öğrendiklerini uygulama düzeyine çıkarma, öğrenme kalıcılığı, araştırma yapma, sorumluluk kazanma, iş birliği yapma ve sınav başarısını artırma amaçlarıyla verilebilir (Cooper, 2001; Gün, 1995; Keit ve Keith, 2006; Turanlı, 2007). MEB ilgili

* Dr., Bolu Ölçme ve Değerlendirme Merkezi, dilekciatilla@gmail.com, ORCID: orcid.org/0000-0001-5393-9570

yönetmelikte ödev yapmanın amaçlarını; öğrenciye sorumluluk kazandırma, planlama, kaynağa ulaşma, materyal kullanabilme, özgüven, eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği yapabilme, araştırma yapma şeklinde sıralamıştır (MEB, 1989).

Derslerde hazırlık, tamamlayıcı, geliştirici ve yaratıcı ödevler verilir (Güneş, 2014). Türkçe dersinde dil becerilerinin geliştirilmesi ve dil bilgisi konularının öğretimi için ödevlendirmeler yapılır. Bu ödevler okuma ve dinleme anlama becerilerinin gelişimine yönelik metne dayalı okuduğunu-dinlediğini anlama etkinlikleri olabilmektedir. Yazma becerisinin gelişimi için metin yazma çalışmaları konusunda ödevlendirmeler yapılmaktadır. Konuşma becerisi için ise hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma yapma görevleri öğrencilere verilmektedir. Dil bilgisi konularının öğretimi için derste işlenen konuya uygun örnek cümleler yazılması ya da öğrenilen dil bilgisi konusu ile ilgili çoktan seçmeli testler çözülmesi ödev olarak öğrencilere verilebilir.

Öğretmenler kazanıma, konuya, zamana ve öğrenciye göre farklı ödevlendirmeler yapmaktadır. Bu ödevlerin genellikle ders kitabındaki etkinlikler olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte öğretmenler, konuları pekiştirmeye yönelik çalışma kâğıtlarından ödevler vermektedir. Öğrencinin yeni öğrendiği konudaki bilgilerini uygulama düzeyine çıkarmak, yeni bilgiler kazanmalarını sağlamak için araştırma ödevleri verilir. Öğrencinin yaratıcılığını ortaya koymak için yazma ve tasarım görevleri de verilmektedir. Bununla birlikte bu ödevler bireysel ya da iş birlikli yapılabilir (Şahin ve Altınay, 2008). Bütün bu ödevler öğretim amaçlarına göre verilir.

Ödev ile başarı arasında olumlu bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Grodner ve Rupp, 2013; Murillo ve Martinez-Garrido, 2014; Núñez vd., 2013; Rønning, 2011; Trautwein, 2007). Özellikle ödevlerin ders performansı zayıf öğrencilerin gelişiminde olumlu bir etkisi vardır (Grodner ve Rupp, 2013). Alanyazındaki bu sonuçlar ve ödevlerin öğrencilerin akademik gelişimine yönelik öğretmen inançları onların ödev verme alışkanlıklarını ve sıklığını etkiler. Buna göre öğretmenler öğrencilere belli aralıklarla ödevler verir. Bu ödevler çeşitli değerlendirme araçlarıyla kontrol edilir. Öğretmenlerin ödev verme sıklıkları ve değerlendirmeleri öğrencinin ödevlere, derse ilgisini ve başarısını etkiler.

Öğretmenlerin öğrencilere ödev verme sıklıkları, ödevin yükü, ödevin türü ve öğretmenin ödev değerlendirme süreci öğrencilerin ödevlere yaklaşımını etkiler. Ödevler öğrenciler için ilgi çekici olmadığında ve ödev yapma süresi görece uzun olduğunda öğrencilerde yorgunluk oluşur. Öğrenciler ödev yapma konusunda düşük motivasyona sahip olabilirler. Öğrencilerin günlük ödev yapma süresi üç saat ve üzeri olduğunda stres, yaşamı planlama ve sağlık sorunları yaşadıkları bilinmektedir (Galloway, Conner ve Pope, 2013). Ödevlerin ilgi çekici olması ve öğrenciler tarafından sevilerek yapılması öğrencilerin ödevlere yaklaşımını olumlu etkiler (Xu, 2007).

Öğretmenlerin öğrenciye ödev verme sıklığı, ödevlerin türü; öğrencilerin ödev yapma alışkanlığı ve ödev yaparken ki duyuşsal tutumları velilerin ödevlere yaklaşımını belirler. Velilerin sosyo-ekonomik düzeyi de onların ödevlere yaklaşımını etkileyen bir etmendir. Sosyoekonomik düzeyi yüksek velilerin ödevlerle ilgili olumsuz, sosyoekonomik düzeyi düşük velilerin ödevlerle ilgili olumlu düşüncelere sahiptir (Deveci, Çepni ve Önder, 2013). Sosyoekonomik düzeyi yüksek velilerin ödev yapma sürecinde öğrencilere yardımcı olduğu belirlenmiştir (Rønning, 2011). Ödevlerin öğrencilerin akademik gelişimlerini destekleme konusundan bir öğretim yöntemi olarak değerlendirildiğinde ödevler öğretmen öğrenci ve veli birlikteliğinin kurulmasını sağlayan bir unsur olabilmektedir.

Ödevler öğrenci, öğretmen ve veliyi etkiler. Verilen ödevin miktarı ve ödevin yapısı öğrencilerin ve velilerin; ödevin yapılışı öğretmenlerin şikâyet konusu olabilmektedir. Bu şikâyetin nedeni öğrenci, öğretmen ve velilerin farklı değerlendirmelerinden kaynaklanır (Yar Yıldırım, 2018). Bu olgunun tüm tarafların bakış açısına göre ortaya konup aydınlatılması ödevlerin daha etkili bir şekilde verilmesine, yapılmasına ve öğrenciyi geliştirmesine katkı sağlayacaktır.

Ödev, tartışılan ancak vazgeçilemeyen bir eğitim etkinliğidir (Güneş, 2014). Alanyazında ödevlere yönelik olumlu yaklaşanlar ödevlerin sınıftaki öğrenilenlerin kalıcılığını artırdığını, öğrencilerin sorumluluk almalarını desteklediğini, okul ile aile arasında bağ oluşturduğunu iddia etmektedir (Landry-Cuerrier ve Migneault, 2009). Ödevlere olumsuz yaklaşanlar ise ödevlerin çatışma ve stres kaynağı oluşturduğunu, öğrencilerin motivasyonunu azalttığını, okulda belirgin bir başarı sağlamadığını düşünmektedirler (Landry-Cuerrier ve Migneault, 2009).

Glasman ve Besson (2004), ödev ve başarı üzerine yapılan birçok araştırmayı incelemiş ve ödev yapan öğrencilerin daha başarılı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte evde ödevle daha fazla zaman ayıran öğrencilerin derslerde başarılı olduğunu belirtmiştir (akt: Güneş, 2014). Alanyazındaki bu sonuçlara bakıldığında ödevlerin öğrencilerin akademik başarılarını desteklediği fikrinin ağır bastığı söylenebilir. Bu noktada önemli olan öğretmenlerin ödev politikasının doğru olması, velilerin buna uygun destekleyici bir rol alması ve öğrencilerin ödev yapma motivasyon ve tutumlarıdır.

Türkçe dersi özelinde ödevlerle ilgili araştırma sayısı sınırlıdır (Varışoğlu ve Şeref, 2012; Şeref ve Varışoğlu, 2015). Bu araştırmada Türkçe dersi için ödev olgusunun öğrenci, öğretmen ve velilere göre bütün yönleriyle ortaya konması amaçlanmıştır. Türkçe dersi özelinde ödev algısının ne olduğu, ödevlendirmelerin nasıl yapıldığı, değerlendirildiği, öğrencinin ödevlere yaklaşımı ve aile rehberliğinin öğretmen, öğrenci ve velilere göre belirlenmesinin olgunun tüm yönleriyle ve derinlemesine ortaya konmasını sağlayacaktır. Bu araştırmada Türkçe dersindeki ödev olgusunun bütün yönleriyle aydınlatılması amaçlanmıştır.

Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe öğretmenleri ödevleri hangi amaçlar için vermektedir?
2. Türkçe öğretmenin verdiği ödevler hakkında öğrenci ve velilerin görüşleri nelerdir?
3. Türkçe öğretmenleri öğrencilere hangi tür ödevler vermektedir?
4. Türkçe öğretmenleri öğrencilere ne sıklıkla ödev vermektedir?
5. Türkçe öğretmenlerinin ödevleri kontrol etmekte süreçleri nasıl yürütmektedir?
6. Türkçe dersi kapsamında verilen ödevlerde öğrenciler ne tür zorluklar yaşamaktadır?
7. Öğrencilerin ödevi yaparken duyuşsal tutumları nasıldır?
8. Türkçe dersinde verilen ödevler öğrencilere ne tür katkılar sağlamaktadır?
9. Ödev yapma sürecinde aileler öğrencilere nasıl destek vermektedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim desenine göre yürütülmüştür. Olgubilim yönteminde farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve detaylı bir bilgiye sahip olmadığımız olgulara odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Katılımcıların sorulara verdikleri cevaplardan hareketle deneyimleri, algıları ve görüşleri ortaya konur (Gillham, 2000). Böylece olgu betimlenmeye ve açıklanmaya çalışılır (Merriam, 1990). Bu araştırmada öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin Türkçe derslerinde verilen ödevlere ilişkin algılarını ve görüşlerini ortaya koymak için görüşme formlarındaki sorular katılımcılara yöneltilmiştir. Türkçe öğretmenlerinin ödev verme amaçları, hangi tür ödevler verdikleri, ne sıklıkla ödev verdikleri ve nasıl kontrol ettikleri; öğrencilerin ödevi yaparken ki duyuşsal tutumları, zorlandığı durumlar, ödevlerin onların gelişimindeki rolleri; velilerin ödevlere ilişkin görüşleri, öğrencilere nasıl destek sundukları ortaya konmuştur. Ödev olgusu tüm yönleriyle aydınlatılmaya çalışılmıştır.

Araştırma grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu devlet okullarında görev yapan 25 Türkçe öğretmeni, 24 öğrenci ve 10 veli oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğretmenler ve veliler amaçlı örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme göre oluşturulmuştur. Bu örneklemede kolay ulaşılabilir katılımcılar seçilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Öğrenciler ölçüt örnekleme göre seçilmiş, çalışma grubuna ortaokuldaki her bir sınıf düzeyinden 6 öğrenci seçilmiştir. Ölçüt örneklemede yönteminde belirlenen bir ölçüte sahip kişiler çalışma grubuna seçilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Buna göre araştırma 25 öğretmen, 24 öğrenci ve 10 veliden oluşan çalışma grubu üzerinde yapılmıştır. Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubuna İlişkin Bilgiler

Katılımcı grubu	Kişisel bilgiler	f	
Öğretmen	Cinsiyet	Kadın	10
		Erkek	15
	Yaş	21-30	2
		31-40	16
		41-50	7
	Hizmet yılı	1-5 yıl	2
		6-10 yıl	5
		11-15 yıl	6
		16-20 yıl	9
		21-25 yıl	1
26-30		2	
Öğrenci	Cinsiyet	Kadın	9
		Erkek	15
	Sınıf	5	6
		6	6
		7	6
8		6	
Veli	Cinsiyet	Kadın	2
		Erkek	8
	Yaş	31-40	7
		41-50	3
	Mesleği	Öğretmen	6
Memur		3	
	Öğretim Üyesi	1	

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğretmen, öğrenci ve velilere ilişkin bilgiler sunulmuştur. Çalışma grubundaki öğretmenlerin daha çok erkek, 21-40 yaş aralığında 16-20 yıllık hizmet yılına sahip oldukları belirlenmiştir. Çalışma grubundaki öğrenciler eşit oranda 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrenim görmektedir. Çalışma grubundaki velilerin 6’sı öğretmen, 3’ü memur ve 1’i öğretim üyesidir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formlarından ile elde edilmiştir. Öğretmenler için hazırlanan form 5 açık uçlu sorudan, öğrenciler için hazırlanan form 5 açık uçlu sorudan ve veliler için hazırlanan form 3 açık uçlu sorudan oluşturulmuştur. Bu form üç alan uzmanına gönderilmiş yaptıkları değerlendirmeler sonucunda formlara son hâli verilmiştir.

Öğretmen görüşme formundaki sorular öğretmenlerin ödev verme amaçları, ne tür ödevler verdikleri, ödev verme sıklıkları ve ödevleri nasıl kontrol ettikleri ile ilgilidir. Bunun yanında formda ödev yapma sürecinde aile desteğini nasıl değerlendirdiklerine ilişkin bir soru da mevcuttur. Öğrenci görüşme formundaki sorular öğrencilerin ödevlere ilişkin genel düşünceleri, zorlayıcı ödevler, ödev yapma sürecindeki duyuşsal tutumları, ödevlerin gelişimlerine katkıları ve ailelerinin onlara desteği ile ilgilidir. Veli görüşme formundaki sorular velilerin ödevlere ilişkin genel düşünceleri, öğrencilerin ödev yapma sürecinde yaşadıkları zorluklar ve velinin öğrencileri nasıl desteklediklerinden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler öğretmen, öğrenci ve velilerden farklı ortam ve yöntemlerle toplanmıştır. Öğretmenler ve veliler ile yüz yüze görüşmeler yapılmış, veriler yazılı olarak kaydedilmiştir. Görüşme formlarındaki sorulara öğrenciler yazılı olarak cevap vermiştir. Böylece katılımcılardan veriler toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler içerik analizine göre bir araştırmacı ve bir alan uzmanı tarafından çözümlenmiştir. İçerik analizi için öncelikle katılımcı öğretmenler “Ö1, Ö2”, öğrenciler “ÖĞN1, ÖĞN2...” ve veliler “V1, V2...” şeklinde kodlanmıştır. Veriler ilk döngü kodlama yöntemi arasında yer alan temel yöntemlerden betimleyici kodlamaya göre çözümlenmiştir (Saldana, 2009). Buna göre öğretmenlerden elde edilen veriler incelenmiş, öğrenci verileri çözümlenmiş ve velilerden elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Verilerin içerik analizi yapılırken temalar oluşturulmuş ve temaların altında kodlar ve sıklıkları belirlenmiştir. Oluşturulan temalar altında öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinden kesitler sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada geçerliğin sağlanması için araştırma süreci açıklanır ayrıntılı raporlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada da ulaşılan sonuçların geçerliliği için araştırmanın bütün süreçleri ayrıntılı açıklanmış ve sonuçlara nasıl ulaşıldığı raporlanmıştır.

Araştırmada ulaşılan sonuçların güvenilir olması için toplanan veriler araştırmacı ve bir uzman tarafından çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinin ardından araştırmacı ve uzman ulaştıkları sonuçları karşılaştırmıştır. Ulaşılan sonuçların % 90 oranında tutarlı olduğu belirlenmiştir. Bu tutarlılık oranı araştırmada ulaşılan sonuçların Miles ve Huberman’ın (1994) güvenilirlik hesaplama formülüne göre güvenilir olduğunun göstergesidir. Üzerinde uzlaşamayan veriler araştırmacı ve uzman tarafından birlikte çözümlenmiş ve uygun olan temaya kodlanmasına yönelik uzlaşmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu
Karar tarihi= 26/11/2022
Belge sayı numarası= 2022/432

Bulgular

Öğretmenlerin Ödev Verme Amaçlarına İlişkin Bulgular

Bu problemin çözümlenmesi için Türkçe öğretmenlerinin ödev verme amaçlarına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.

Türkçe Öğretmenlerinin Ödev Verme Amaçları

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Anlamli ve kalici öğrenme	Konuyu pekiştirme	5, 6, 10, 14, 17, 18, 21, 22, 24, 25	10
	Konu tekrarı	2, 7, 20, 21, 22, 23	6
	Konuyu kavrama	3, 6, 11, 20, 24	5
	Öğrenme kalıcılığını sağlama	9, 16, 19	3
Beceri kazandırma	Araştırma yapma	1, 5, 7	3
	Problem çözme	1, 8	2
	Sorumluluk becerisi kazandırma	15	1
	Tasarım becerileri	20	1
	Okuma alışkanlığı kazandırma	8	1
	Konuşma becerilerinin gelişimini sağlama	13	1

Ölçme ve değerlendirme	Biçimlendirici ölçme ve değerlendirme	4, 18, 23	3
	Sınava hazırlık	5, 12, 13	3
Derse hazırlık ve katılım	Dersteki hazırbulunuşluğu artırma	5, 7, 9, 10, 14	5
	Derse katılımı sağlamak	14	1

Türkçe dersinde öğretmenlerin ödev verme amaçlarının anlamlı ve kalıcı öğrenme, beceri kazandırma, derse hazırlık ve katılım, ölçme ve değerlendirme olmak üzere 4 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Anlamlı ve Kalıcı Öğrenme

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 19'u, anlamlı ve kalıcı öğrenme sağlamak için ödev verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Konu tekrarı için (Ö2), Anlatılan konuyu kavrama (Ö3), Öğrenmeyi kolaylaştırmak, öğretilenleri pekiştirmek (Ö6), Pekiştirme, tekrar etme, derse hazırlık (Ö7), Öğrenmelerin kalıcılığını sağlamak için (Ö16), Konuların pekişmesi için veriyorum (Ö25)..."

Beceri Kazandırma

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 7'si öğrencilere beceri kazandırmak için ödev verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Öğrencinin araştırma kabiliyetini geliştirmek, yorumlama becerilerini güçlendirmek. Sorunlara çözümler üretmelerini sağlamak (Ö1), Araştırma becerilerinin gelişmesini istiyorum (K5), Sorumluluk sahibi olabilmeleri için görevler veriyorum (K15)..."

Ölçme ve Değerlendirme

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 6'sı öğrencilerin sınavlarda başarılı performans ortaya koyabilmeleri amacıyla ödev verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Kim öğrendi, ne kadar öğrendi? (Ö4), LGS için veriyorum (Ö5), İyi bir okul puanı için ödevler veririm (Ö12), Öğrenme-öğretme sürecinde elde edilen kazanımları, pekiştirme ve değerlendirme çalışmaları yapmak için kullanıyorum (Ö18)..."

Derse Hazırlık ve Katılım

Araştırmaya katılan öğretmenlerden 5'i öğrencilerin derse hazırlanarak gelmesini sağlamak ve onların derse etkin katılımlarını sağlamak için ödev verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Derse hazırlık amacıyla ödevlendirmeler yaparım (Ö5), Konu hakkında ön bilgi sahibi olmaları için veriyorum (Ö9), Ön hazırlık için görevler veririm (Ö10)..."

Türkçe Öğretmenlerinin Verdiği Ödevler Hakkında Öğrenci ve Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular

Bu problemin çözümlenmesi için öğrencilerin ve velilerin ödevlere ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 3 ve Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 3.

Öğrencilere Göre Ödevlerin Niceliği ve Niteliği

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Ödevlerin niteliği	Kolay ve basit	1, 2, 11, 12, 17, 21, 23	7
	Eğlenceli	1, 2, 3, 5, 7	5
	Öğretici	2, 8, 20, 22	4
Ödevlerin niceliği	Ödevlerin niceliği uygun ve yeterli	4, 6, 9, 12, 19, 22, 24	7
	Öğretmenler fazla ödev veriyor	10, 13, 15, 17	4

Türkçe Derslerindeki Ödevler Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri

Zorlanma ve sıkılma	Yazı ödevlerinin zor olması	14, 18	2
	Soru çözme ödevlerinden sıkılma	18	1
Ceza	Ödev yapmayanların ilan edilmesi	16	1
	Ödev yapmayı azarlama	15	1

Öğrencilerin ödevlere ilişkin görüşlerinin ödevlerin niteliği, ödevlerin niceliği, zorlanma ve sıkılma ve ceza olmak üzere 4 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Ödevlerin Niteliği

Araştırmaya katılan öğrencilerden 13'ü ödevlerin kolay, basit ve öğretici olduğunu ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Kolay, basit eğlenceli (ÖĞN1), Eğlenceli öğretici ve kolay (ÖĞN2), Konuyu pekiştirmek için ödevler veriliyor (ÖĞN22)..."

Ödevlerin Niceliği

Araştırmaya katılan öğrencilerden 11'i ödevlerin niceliğine dair görüş bildirmiştir. Bu öğrencilerin bir kısmı öğretmenler tarafından verilen ödev miktarının uygun ve yeterli olduğunu, diğer bir kısmı ödevlerin fazla olduğunu düşünmektedir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"O kadar çok ödev vermiyor, bence iyi (ÖĞRN4), Ödev ya olmuyor ya da çok az oluyor (ÖĞRN6), Fazla ödev veriyor (ÖĞRN10)..."

Zorlanma ve Sıkılma

Araştırmaya katılan öğrencilerden 2'si ödevlerde zorlanma ve sıkılma yaşadıklarını ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Hikâye, şiir vb. yazarken ödevlerin biraz fazla gelmeye başladığını düşünüyorum (ÖĞRN14), Uzun yazılar yazmak ve soru çözmek gibi şeyler çok sıkıyor (ÖĞRN18)."

Ceza

Araştırmaya katılan öğrencilerden 2'si ödevin yapılmadığı durumlarda cezalandırmaların yapıldığını ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Çok fazla ödev veriyor. Yapamayınca azarlanıyoruz (ÖĞRN15), Verdiği ödevleri genellikle yapıyorum fakat unuttuyorum. Ödev yapıp getirmeyi unuttuğumda gruba yapmayanları atıyor. Bu da beni sinir ediyor (ÖĞRN16)."

Türkçe öğretmenlerinin verdiği ödevlere ilişkin velilerin görüşleri temalar halinde Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4.

Velilerin Ödevlere İlişkin Genel Görüşleri

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Akademik gelişim	Okuma ödevleri öğrencilerin anlama ve yorumlama becerilerini geliştiriyor.	1, 8, 10	3
	Ders konularını pekiştiriyor.	1, 4	2
	Öğrencilerin akademik gelişimini desteklemektedir.	5, 6	2
	Sınav başarısını artırıyor.	1, 6	2
	Öğrencilerin dil becerilerinin gelişimini desteklemektedir.	6, 9	2
Ödevlerin niceliği ve niteliği	Düşünce ortaya koymaları gereken ödevler verilmemektedir.	2, 3	2
	Öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygundur.	5, 6	2
	Ödevler niceliği yeterlidir.	4, 8	2

	Dil bilgisi öğretimine yönelik ödevler yetersizdir.	2	1
	Ödev verilen kaynakların niteliği yetersizdir.	7	1
	Ödevler farklı soru türlerinden oluşmaktadır.	4	1
Motivasyon düşüklüğü	Çocuklar sıkılıyor.	1	1

Velilerin ödevlere ilişkin görüşlerinin akademik gelişim, ödevlerin niceliği ve niteliği ve motivasyon düşüklüğü olmak üzere 3 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Akademik Gelişim

Araştırmaya katılan velilerden 7'si ödevlerin öğrencilerin akademik gelişimlerini sağladığını ifade etmiştir. Veli görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

Özellikle okuma-anlama, paragraf gibi ödevlerin anlamlı bir şekilde yapılması öğrencinin okuduğunu anlama ve yorumlamasına çok büyük katkı sağlamaktadır (V1), Öğrencinin gelişimini desteklemektedir (V5), Sürekli okuduğunu anlamaya yönelik ödevler veriliyor (V10)..."

Ödevlerin Niceliği ve Niteliği

Araştırmaya katılan velilerden 7'si öğretmenlerin verdiği ödevleri değerlendirmiş ve bunların niteliğinin yetersiz ve niceliklerinin yeterli olduğunu ifade etmiştir.

"Dil bilgisi konularına ağırlık verilebilir diye düşünüyorum (V2), Türkçe dersinde verilen ödevler, ders konularına uygun verilmektedir. Ödevler çoktan seçmeli soruları içermekle birlikte, boşluk doldurma, yazı tamamlama şeklinde de olabilmektedir. Ödevleri yeterli buluyorum (V4)..."

Motivasyon Düşüklüğü

Araştırmaya katılan 1 veli ödevlerin öğrencilerin sıkılmasına neden olduğunu ifade etmiştir.

"Türkçe dersi için verilen ödevler çocuğun sıkılmasına neden olsa da derslerde ve sınavlarda tüm dersler için karşılığını görüyoruz (V1)."

Türkçe Öğretmenlerinin Verdikleri Ödevlere İlişkin Bulgular

Bu problemin çözümlenmesi için Türkçe öğretmenlerinin derslerde verdikleri ödev yapılarına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5.

Öğretmenlerin Verdikleri Ödevlerin Yapısı

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Derse hazırlık ve konuları pekiştirme	Ders kitabı etkinlikleri	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24	19
	Konuları pekiştirmek için ödevler	7, 18	2
	Derse hazırlık çalışmaları	2, 13	2
	Çalışma kâğıtları	10	1
	Ezberleme görevi	8	1
	Örneklendirme	16	1
Araştırma ve uygulama ödevleri	Araştırma görevi	2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 17, 20	11
	Uygulamaya dayalı etkinlikler	5, 9, 12, 14, 15, 19, 23	7
Sınava hazırlık	Çoktan seçmeli soru çözme	3, 4, 11, 18, 22, 23, 25	7
Okuma etkinlikleri	Kitap okuma etkinlikleri	3, 4, 6, 18, 20, 23	6
Yazma etkinlikleri	Yazma çalışmaları	2	1

Türkçe Derslerindeki Ödevler Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri

Türkçe dersinde öğretmenlerin öğrencilere verdikleri ödevlerin yapısına ilişkin görüşlerinin derse hazırlık ve konuları pekiştirme, araştırma ve uygulama ödevleri, sınava hazırlık, okuma etkinlikleri ve yazma etkinlikleri olmak üzere 5 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Derse Hazırlık ve Konuları Pekiştirme

Öğretmenlerden 19'u, anlamlı ve kalıcı öğrenme sağlamak için ödev verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmenlerin ders kitabı etkinlikleri, konuları pekiştirmek için ödevler, derse hazırlık çalışmaları, çalışma kâğıtları, ezberleme görevi, örneklendirme türünde ödevler verdikleri belirlenmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Daha çok derse hazırlık amacıyla olan etkinlikleri ve ders kitabındaki etkinlikleri ödev olarak veririm (Ö2), Daha çok etkinliklerle pekiştirme yapıyorum (Ö7), Etkinlik kitabındaki çalışmalarını veriyorum (Ö24)...”

Araştırma ve Uygulama Ödevleri

Öğretmenlerden 16'sı, öğrencilere araştırma ve uygulamaya dayalı ödevler verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Araştırma ve uygulama ödevleri veriyorum (Ö5), Araştırma görevi veriyorum (Ö6), Uygulama temelli görev veriyorum (Ö12)...”

Sınava Hazırlık

Öğretmenlerden 7'si, öğrencileri sınava hazırlamak için çoktan seçmeli teste dayalı ödevler verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Test çözme ödevleri veriyorum (Ö3), Test çözme (Ö4), Test ağırlıklı (Ö11), 8. sınıf öğrencilerine LGS sınavına hazırlık ödevleri veriyorum (Ö18)...”

Okuma Etkinlikleri

Öğretmenlerden 6'sı, kitap okuma etkinliklerine yönelik ödevler verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Okuma etkinlikleri veririm (Ö4), 5, 6 ve 7. sınıflara kitaptan işlediğimiz konular ve hikâye okuma ödevleri veriyorum (Ö18), Kitap okuma ile ilgili ödevler veririm (K20)...”

Yazma Etkinlikleri

Öğretmenlerden 1'i, öğrencilere yazma çalışmaları ödevleri verdiğini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Daha çok derse hazırlık amacıyla olan etkinlikleri ve araştırma ödevlerini. Ders kitabındaki etkinlikleri ve yazma etkinliklerini ödev olarak veririm (Ö2)”

Türkçe Öğretmenlerinin Öğrencilere Ödev Verme Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Bu problemin çözümlenmesi için Türkçe öğretmenlerinin derslerde ödev verme sıklıklarına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6.

Öğretmenlerin Ödev Verme Sıklıkları

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Ödev verme sıklığı	Her ders	1, 3, 5, 13, 14, 18, 20, 22	8
	Her hafta	2, 3, 4, 12, 17, 23	7
	Haftada 2 ya da 3	7, 8, 9, 11, 16, 19	6
	Hafta sonu yapmaları üzere ödev verme	19	1
	İki haftada bir	21	1
	Nadiren ödev verme	10	1

Ödev verme zamanı	Konu ve kazanıma göre ödev verme	15, 24	2
	Ünite sonunda	6, 25	2

Öğretmenlerin ödev verme sıklıklarına ilişkin görüşlerinin ödev verme sıklığı, ödev verme zamanı olmak üzere 2 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Ödev Verme Sıklığı

Öğretmenlerden 21'inin, genellikle her ders ya da her hafta öğrencilere ödevler verdikleri belirlenmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Her ders (Ö1), Haftalık (Ö2), Her ders sonrasında ufak da olsa ödevlendirmeler yapıyorum. Fakat özellikle hafta sonuna girildiğinde mutlaka ödev veriyorum (Ö3), Haftada 1 gün (Ö4), Genellikle her ders sonunda, ders işlenişine göre vermediğim zamanlar da oluyor (Ö5), 2 veya 3 günde bir ödev veriyorum. 8. Sınıflara haftalık ödev veriyorum (Ö7), Nadiren, çünkü genellikle düzenli kitap okumalarını istiyorum ve pekiştirmek işini de derste yapmaya çalışıyorum (Ö10), Düzenli soru çözümleri ve ders içi konu anlatımı olarak devamlı görevleri var (Ö13), Her dersin sonunda ödevlendirme yapıyorum (Ö14), Her hafta ödev veririm (Ö23)..."

Ödev Verme Zamanı

Öğretmenlerden 4'ü, konu ve kazanımı işleme zamanına ya da ünite sonunda öğrencilere ödevler verdiklerini ifade etmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Tamamlanmış her kazanımdan sonra hem konuyu pekiştirmek hem de olumlu ve olumsuz dönütler alabilmek adına ödev veririm (Ö6), Ders içeriğine göre değişir. Bazen birkaç gün üst üste, bazen hafta boyunca ödev vermiyorum (Ö15)..."

Türkçe Öğretmenlerinin Ödevleri Kontrol Etme Alışkanlıklarına İlişkin Bulgular

Bu problemin çözümlenmesi için Türkçe öğretmenlerinin derslerde verdikleri ödevleri ne sıklıkla kontrol ettikleri ve nasıl değerlendirdiklerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7.

Öğretmenlerin Ödev Kontrolü ve Değerlendirmeleri

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Ödev kontrol sıklığı	Ödevin verildiği dersten sonraki ilk derste	1, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25	16
	Haftada bir	2, 5, 11, 12, 13	5
	Ödevin belirlenen bitiş tarihinde	8, 14, 18, 23	4
Ödev değerlendirme	Performans değerlendirme	2, 16, 20, 25	4
	Geri bildirimde bulunma	6, 7, 8, 18	4
	Sınıfça ödevi sözlü olarak değerlendirme	4, 8, 9	3
	Ödevi sunma	7, 8	2
Ödev kontrol aracı	Ödev takip çizelgesi	3, 5, 17	3
	Artı ve eksi sembollerle takip etme	7, 10, 12	3
	Baskı kaşeler ile kontrol etme	18	1

Öğretmenlerin ödev kontrolü ve değerlendirmelerine ilişkin görüşlerinin ödev kontrol sıklığı, ödev kontrol aracı ve ödev değerlendirme olmak üzere 3 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Ödev Kontrol Sıklığı

Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı öğrencileri ödevlerini kontrol ettiklerini ve bunu kontrolü genellikle ödevden sonraki ilk ders saatinde yaptıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Ödevi verdiğim dersten sonra takip eden ilk derste ödev kontrolü yapılıyor (Ö3), Ödevi verirken ödevin içeriğine göre kontrol edeceğim tarihi de öğrencilere bildiriyorum. O tarihteki ders saatinde de kontrol ediyorum (Ö14), Haftada iki kez kendim kontrol ediyorum (Ö16)...”

Ödev Değerlendirme

Öğretmenlerin 10’u ödevleri performans olarak puanlama, geri bildirimde bulunma, sınıfça ödevi sözlü olarak konuşma ya da öğrencinin ödevi sunması şeklinde değerlendirdiklerini belirtmişlerdir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Haftada bir kendim kontrol ederim. Ders içi performans puanlarından birini bundan veririm (Ö2), Öğrencilere geribildirim veririm (Ö6), Verdiğim her ödevi kontrol edip üzerine konuşmaya çalışıyoruz (Ö9), Sınıfta yaptıkları ödevlerin sunumlarını yapıyorlar. Doğru olup olmadığı hakkında dönüt veriyorum (Ö7)...”

Ödev Kontrol Aracı

Öğretmenlerin 7’si ödevleri takip çizelgesi, artı ve eksi sembollerle ya da baskı kaşeler ile kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Ödev takibi ölçeği ile takip ediliyor (Ö3), Her yapmaları gereken zamanda kontrol ediyorum. Yaptıkları zaman + ya da - alıyorlar. (Ö7), Ödevleri, belirlenen tarihte ve baskı kaşeler aracılığı ile kontrol ediyorum. Örneğin, tam ödev, eksik ödev, güzel bir çalışma olmuş vb. (Ö18)...”

Ödevlerin Öğrencileri Zorlama Durumuna İlişkin Bulgular

Bu problemin çözülmesi için öğrencilerin ve velilerin ödevlerin zorluğuna ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 8 ve Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 8.

Öğrencilere Göre Ödev Yapma Sürecinde Yaşadıkları Zorluklar

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Zorlanmama	Ödevler beni zorlamıyor.	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 15, 20, 24	11
	Dil bilgisi konularında zorlanıyorum.	3, 13	2
	Ödevler genellikle zorlayıcı oluyor.	10	1
	Yazı yazmakta zorlanıyorum	18	1
Zorlanılan ödevler	Anlamadığım konuların ödevlerini yapmakta zorlanıyorum.	22	1
	Görsel okuma ödevlerinde zorlanıyorum.	23	1
	Metinle ilgili soruları cevaplama zorlanıyorum.	16	1
Zaman	Ödev yapmak fazla zaman alıyor.	9, 10, 11, 14, 19, 21	6
Kaygı	Öğretmenim yaptığım ödevleri beğenmeyecek diye kaygılanıyorum.	17	1

Öğrencilerin ödev yapma sürecinde yaşadıklarının zorlanmama, zorlanılan ödevler, zaman, kaygı ve destekleyici unsurlar olmak üzere 5 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

Zorlanmama

Öğrencilerden 11'i ödevleri yaparken zorlanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Zorlayan bir durum yok hepsini yapıyorum (ÖĞRN1), Beni zorlayan durumlar olmadı (ÖĞRN2), Zorlamıyor bence kolay (ÖĞRN4)...”

Zorlanılan Ödevler

Öğrencilerden 7'si dil bilgisi, yazı çalışmaları, görsel okuma ve metinle ilgili anlam sorularına ilişkin ödevleri yaparken zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Biraz dil bilgisi konusu zorluyor (ÖĞRN3), Yazı yazmakta zorlanıyorum (ÖĞRN18), Eğer konuyu anlamadıysam ödev zorluyor (ÖĞRN22)...”

Zaman

Öğrencilerden 6'si ödev yapmanın çok zaman aldığını belirtmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Bazı ödevler çok uzun sürüyor (ÖĞRN14), Bazen öğretmenin istediği zamana ödevleri yetiştiriyorum (ÖĞRN19), Ödevler yetişmiyor (ÖĞRN21)...”

Kaygı

Öğrencilerden 1'i ödev yaparken bu çalışmanın öğretmen tarafından beğenilmeme kaygısı yaşadığını belirtmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Öğretmenin yaptığım ödevi beğenmeme ihtimali beni korkutuyor (ÖĞRN17).”

Öğrencilerin Türkçe dersi ödevlerini yapma sürecinde yaşadığı zorluklara ilişkin velilerin görüşleri temalar halinde Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9.

Velilere Göre Öğrencilerin Ödev Yapma Sürecinde Yaşadıkları Zorluklar

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Bilişsel zorlanma	Yazma ödevleri	1, 3, 4, 5, 8, 9	6
	Söz varlığı etkinlikleri	2, 8, 10	3
	Dil bilgisi çalışmaları	2, 6, 7	3
	Yorumlama gerektiren ödevler	5	1
	Paragraf soruları	6	1
Ödev yükü	Çok fazla ödev yükünün öğrenciyi yorması	1, 3	2
	Ödev yükünün öğrencide dikkatsizlik oluşturması	1, 6	2

Velilere göre öğrencilerin ödev yapma sürecinde yaşadıklarının bilişsel zorlanma ve ödev yükü olmak üzere 2 ana temada ifade edilebileceği görülmektedir.

Bilişsel Zorlanma

Velilerden 10'u öğrencilerin yazma ödevleri, söz varlığı etkinlikleri, dil bilgisi çalışmaları yorumlama gerektiren ödevler ve paragraf soruları ödevlerini yapmakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Veli görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Çocuğum ödevleri yaparken yazmaya dayalı ödevlerde zorlanıyor. Özellikle günün anlam ve önemini anlatacak şiir yazma konusunda yardıma ihtiyacı oluyor (V4), Özellikle yorum kısımlarında zorlanıyor (V5) ...”

Ödev Yükü

Velilerden 3'ü öğretmenlerin öğrencilere çok fazla ödev verdiklerini ve bunların öğrencide dikkatsizlikler oluşturduğunu belirtmişlerdir. Veli görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Ödev fazla olduğunda ve diğer ders ödevleriyle eş zamanlı olduğuna yapmakta zorlanıyor (V1), Çok fazla ödev olduğunda ödevleri dikkatli bir şekilde yapmama, önemsememe ve dikkatsiz okuma gibi durumlara sevk etmektedir.

Öğrencilerin Ödev Yapma Sürecindeki Duyuşsal Tutumlarına İlişkin Bulgular

Bu problemin çözülmesi için öğrencilerin ödev yapma sürecindeki duyuşsal tutumlarına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10.

Öğrencilerin Ödev Yapma Sürecindeki Duyuşsal Tutumları

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Sıkılma	Ödevin konusu, zamanı ve yüküne göre sıkılabiliyorum.	2, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24	13
	Çok sıkılıyorum.	10, 15, 19	3
	Ödevlerimi keyifle yapıyorum.	3, 5, 6, 7, 11	5
Motivasyon	Ödev yapma motivasyonum yok.	16, 17, 22	3
	Sıkılmamak için alternatif yollar deniyorum.	1, 4	2

Öğrencilerin ödev yapma sürecindeki duyuşsal tutumlarının sıkılma ve motivasyon olmak üzere 2 ana temada ifade edilebileceği görülmüştür.

Sıkılma

Öğrencilerden 16'sı ödevin yapısı, miktarı ve zamanına göre sıkılabildiklerini ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Ara sıra sıkılıyorum (ÖĞRN8), Çok fazla sıkılmıyorum (ÖĞRN9) Ödevler uzun sürünce sıkılıyorum (ÖĞRN12), Bazen ödevler çok bunaltıyor (ÖĞRN18)...”

Motivasyon

Öğrencilerden 9'u ödev yapma sürecinde motivasyon konusunda sorun yaşamadıklarını ödev yapma sürecinde sıkıldıklarında alternatif yollar denedikleri ifade etmişlerdir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Mola vererek ödevlerimi yapıyorum (ÖĞRN1). Ödev yaparken film ya da dizi açıyorum. Öyle yapmak güzel benim için (ÖĞRN4), Bazı ödevleri yapasım gelmiyor (ÖĞRN17)...”

Türkçe Dersinde Verilen Ödevlerin Öğrencilere Katkılarına İlişkin Bulgular

Bu problemin çözülmesi için öğrencilere göre yapılan ödevlerin onların gelişimine katkılarına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 11'de sunulmuştur

Tablo 11.

Öğrencilere Göre Ödevlerin Gelişimlerine Katkıları

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Anlamlı ve kalıcı öğrenme	Konuyu anlamamızı sağlıyor.	1, 4, 8, 15, 16, 18, 22, 23	8
	Konular tekrar yolu ile pekişiyor.	14, 22, 24	3
	Derse etkin katılımı ve ders başarısını artırıyor.	7, 12, 16	3
	Kolay öğrenmeyi destekliyor.	3, 11	2
	Okuma ve konuşma becerilerimizi geliştiriyor.	5, 23	2

	Kalıcı öğrenmeler sağlıyor.	6	1
Sınav başarısı	Sınavda başarılı olmayı destekliyor.	1, 9, 19, 20, 21	5
Yaşam başarısı	Başarılı bir yaşamı sağlayacaktır.	2	1
	Çaba göstermeyi ve azimli olmayı öğretiyor.	13	1
Ödevlerin faydası yok	Ödevlerin bize katkısının ne olduğunu bilmiyorum.	10	1
	Ödevlerin bize bir katkısı yok.	17	1

Öğrencilere göre ödevlerin gelişimlerine katkılarına yönelik görüşleri anlamlı ve kalıcı öğrenme, sınav başarısı, yaşam başarısı ve ödevlerin faydası yok olmak üzere 4 tema altında sınıflandırılmıştır.

Anlamlı ve Kalıcı Öğrenme

Öğrencilerden 16'sı öğretmenlerin verdikleri ödevlerin onların anlamlı ve kalıcı öğrenmelerini desteklediğini ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"O dersi daha iyi anlamamızı sağlıyor (ÖĞRN1), Öğrenmemizi kolaylaştırıyor (ÖĞRN3), Konular daha kalıcı öğreniliyor (ÖĞRN6) Derslerde başarılı olmamı sağlıyor (ÖĞRN12)..."

Sınav Başarısı

Öğrencilerden 5'i öğretmenlerin verdikleri ödevlerin onların sınav başarılarını desteklediğini ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Paragraf sorularının çözümüne katkı sağlıyor (ÖĞRN19), Genelde ödevler test şeklinde oluyor. Soru çözmede geliyoruz (ÖĞRN20), Denemelerde ödevde çözdüğümüz durulara benzer sorular çıkıyor (ÖĞRN21)..."

Yaşam Başarısı

Öğrencilerden 2'si öğretmenlerin verdikleri ödevlerin onların yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirdiklerini ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Geleceğim için iyi fayda sağlıyor (ÖĞRN2), Mücadele etmeyi, çaba göstermeyi öğretiyor (ÖĞRN13)."

Ödevlerin Faydası Yok

Öğrencilerden 2'si öğretmenlerin verdikleri ödevlerin onların gelişiminde bir yararı olmadığını ifade etmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

"Ödevlerin bir faydası yok (ÖĞRN10), Fayda sağlamıyor yine de aynı bildiklerim, bir fark yok (ÖĞRN17)."

Ödev Yapma Sürecinde Aile Desteğine İlişkin Bulgular

Bu problemin çözülmesi için öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ödev yapma sürecinde aile desteğine ilişkin görüşleri çözümlenmiştir. Ulaşılan bulgular Tablo 12, Tablo 13 ve Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 12.

Öğretmenlere Göre Aile Desteği

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Aile desteği olumlu	Ailenin desteği olumludur.	4, 5, 6, 15, 17, 19, 22, 23	8
	Aile desteği öğrenci başarısını artırır.	10, 17, 19	3
	Aile öğrenciye rehberlik etmelidir.	8, 22	2
Aile desteği yetersiz	Ailelerin desteği yetersizdir.	3, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 20	8
	Aile desteğinin az olması öğrenci performansını olumsuz etkiliyor.	20	1

Türkçe Derslerindeki Ödevler Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri

	Ailelerin sosyo-kültürel düzeyine göre öğrenci desteği şekilleniyor.	18	1
Öğrenci ödev sorumluluğu	Aileler ödevler konusunda destekten sorumluluk öte yapıyor.	1, 3, 7, 8, 15, 25	6
	Desteğe ihtiyaç yok.	2, 21	2
	Aileler ödevde yardımcı olmamalı.	14	1

Öğretmenlere göre ailelerin öğrencilerin ödev yapma sürecindeki aile desteklerine yönelik görüşleri aile desteği olumlu, aile desteği yetersiz ve öğrenci ödev sorumluluğu olmak üzere 2 tema altında sınıflandırılmıştır.

Aile Desteği Olumlu

Öğretmenlerden 11'i aile desteğinin öğrencinin akademik başarısını olumlu etkilediğini belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Önemli görüyorum çünkü evde yapılan takip okuldaki ile birleşirse verimli bir sonuç elde edilir (Ö5), Yardım ve rehberlik etmesinde herhangi bir sakınca görmüyorum (Ö22), Çok önemli. Yoksa kaliteli yapılmıyor (Ö25)...”

Aile Desteği Yetersiz

Öğretmenlerden 9'u ailenin öğrenciye sunduğu desteğinin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Çalıştığım okulun bulunduğu çevre sebebiyle derse girdiğim çoğu sınıf için veli desteği olmuyor fakat öğrenciye destek olan kesim de işi abartıp kendi ödevi gibi sahipleniyor, çocuk sorumluluk almıyor. Bu sebeple velinin ödevlere destek olmasını doğru bulmuyorum, çünkü böyle olduğunda ödevin öğrenciye kazandırdığı hiçbir şey olmuyor (Ö3), Maalesef çoğu ailemiz bu konuda olumlu destek vermiyor (Ö9), Çok ilgilenildiğini düşünmüyorum. Öğrencinin kendisi sorumluluk sahibiyse düzenli yapıyor (Ö13)...”

Öğrenci Ödev Sorumluluğu

Öğretmenlerden 9'u ödev yapmanın öğrencinin sorumluluğunda olan bir görev olduğunu, ailelerin gereğinden fazla sorumluluk almamaları gerektiğini belirtmiştir. Öğretmen görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Ödevlerin büyük çoğunluğunda maalesef internetten alınan cevaplar mevcut. Harici olarak da aile büyüklerinden yardım alanlar olmaktadır. Kesinlikle yanlış buluyorum. Öğrenciler taklitten öteye gidememektedir (Ö1), Aile desteği gerekmeyecek ödevler veriyorum (Ö2), Ailelerin ödevlere yardımcı olmasını doğru bulmuyorum (Ö14)...”

Ödev yapma sürecinde ailelerin desteğine ilişkin öğrenci görüşleri temalar halinde Tablo 13'te gösterilmiştir.

Tablo 13.
Öğrencilere Göre Aile Desteği

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Aile desteği	Bilmediğim soruları aileme soruyorum.	4, 8, 9, 11, 14, 16, 19, 21, 24	9
	Ailem beni destekliyor	2, 5, 7, 14, 20	5
	Zor ödevlerde ailem yardımcı oluyor.	1, 3, 6, 10	4
	Ailem ödevlerimin doğruluğunu kontrol ediyor.	8, 21	2
	Ödevleri kendim yapmayı tercih ediyorum.	7	1
	Anlamını bilmediğim kelimeleri bana söylüyorlar.	10	1

	Beni motive ederek destekliyorlar.	11	1
Ailenin destek olmaması	Ailem destek olmuyor, kendim yapıyorum.	12, 13, 15, 17, 18, 22, 23	7

Öğrencilere göre ailelerin ödev yapma sürecindeki desteklerine yönelik görüşleri ailenin destek olduğu ve ailenin destek olmadığı şeklinde 2 tema altında sınıflandırılmıştır.

Aile Desteği

Öğrencilerden 18'i ailelerin ödev yapma sürecinde kendilerine destek olduklarını belirtmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Zorlanırsam yardım alıyorum. Onlar bana anlatıyor sonra yapıyorum (ÖĞRN1), Bilmediğim yerleri ablama soruyorum (ÖĞRN4), Ailem bana her türlü destek oluyor (ÖĞRN7), Bulamadığım bir sorunun cevabı için konuyu anlamamda ve soruyu çözmemde bana destek oluyorlar (ÖĞRN14)...”

Ailenin Destek Olmaması

Öğrencilerden 7'si ailelerin ödev yapma sürecinde kendilerine destek olmadıklarını belirtmiştir. Öğrenci görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Desteklemiyorlar (ÖĞRN15), Desteklemiyorlar ben de yardım istemiyorum (ÖĞRN17), Yardım almıyorum ama ödevi yapıp yapmadığımı soruyorlar (ÖĞRN23)...”

Öğrencilerin ödev yapma sürecinde aile rehberliğine ilişkin velilerin görüşleri temalar halinde Tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14.
Velilerin Öğrencilere Sundukları Destekler

Tema	Kod	Katılımcılar	f
Rehberlik etme	Zorlayıcı ödevleri birlikte yapma	3, 4, 5, 6, 8, 9	6
	Ödev kontrolü	4, 6, 9, 10	4
	İnternet araştırmalarında yardımcı olma	3, 8, 10	3
	Hatalarını düzeltmede yardımcı olma	4	1
	Sorulara cevap verme	9	1
	Okuduğunu anlama etkinliklerini birlikte yorumlama	1	1
	Konunun anlaşılması için örnekleme yapma	1	1
	Kitap okumaya teşvik etme	2	1
Kaynak temini	Farklı ölçme ve değerlendirme kaynakları temin etme	2, 4	2
	Yardımcı kaynak satın alma	2, 4	2
Alternatif destek alma	Etüt merkezine gönderme	7	1
	Özel ders imkânı sunma	7	1

Velilerin öğrencilerin ödev yapma sürecindeki desteklerine ilişkin görüşleri rehberlik etme, kaynak temini ve alternatif destek alma olmak üzere 3 tema altında sınıflandırılmıştır.

Rehberlik Etme

Velilerden 9'u öğrencilere ödev yapma sürecinde rehberlik ettiklerini, yardımcı olduklarını belirtmiştir. Veli görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Yazması gereken kısım uzun ise okuyarak yazmasına yardımcı olmaya çalışıyorum. İnternet üzerinden yapacağı araştırmada nasıl yol izleyeceği konusunda destek oluyorum (V3),

Ödevlerini kontrol etme, yanlışlarına beraber bakarak düzeltme, yapamadıklarını beraber yapma şeklinde destekliyorum. (V4)...”

Kaynak Temini

Velilerden 2’si öğrencilere ödev yapma sürecinde kaynak sağlayarak yardımcı olduklarını belirtmiştir. Veli görüşlerinden kesitler aşağıda verilmiştir.

“Yardımcı kitaplarla farklı soru tiplerini görmesini sağlayarak yardımcı olmaya çalışıyorum (V2), Ayrıca işledikleri konularla ilgili olarak ek basılı ve dijital kaynaklardan soru çözmesi konusunda yönlendiriyorum (V4).”

Alternatif Destek Alma

Velilerden 1’si öğrenciyi etüt merkezine göndererek ya da ona özel ders imkânı sunarak ödev yapma sürecinde alternatif yollarla desteklediğini belirtmiştir. Veli görüşünden bir kesit aşağıda verilmiştir.

“Etüt merkezine gönderiyorum. Özel ders aldırıyorum (V7).”

Tartışma ve Sonuç

Türkçe dersinde öğretmenler; öğrencilerin derse hazırbulunuşluklarını sağlamak, anlamlı ve kalıcı öğrenmelerini desteklemek amacıyla ödevler vermektedir. Öğrenme sürecinde pekiştirme ve tekrar için ödevlerden yararlanıldığı bilinmektedir (Yar Yıldırım, 2018). Öğrencilerin edindikleri bilgileri uygulayabilmeleri için öğretmenlerin beceri kazandırmaya yönelik görevler verdikleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin ödev verme amaçlarının alanyazında belirtilen amaçlarla benzeştiği söylenebilir (Cooper, 2001; Duban, 2016; Öcal, 2009). Bununla birlikte öğretmenlerin ödev verme amaçları arasında ders sınavlarında ve liselere geçiş sınavlarında başarılı olmak vardır. Nitekim birçok araştırmada ödev ile başarı arasında olumlu bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Murillo ve Martinez-Garrido, 2014; Maltese, Tai ve Fan, 2012; Rønning, 2011; Trautwein, 2007). Bu araştırmada da veliler, öğrencilerin akademik gelişimleri için ödevleri öğretimi destekleyici önemli bir unsur olarak görmektedir.

Öğrenciler öğretmenlerin verdikleri ödevleri kolay, basit ve öğretici nitelikte olduğunu değerlendirmişlerdir. Nicelik olarak bir kısım öğrenci öğretmenlerin verdikleri ödev miktarının fazla olduğunu düşünürken diğer bir kısmı ödev miktarının yeterli olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre ödevin miktarını değerlendirdikleri söylenebilir. Az sayıda öğrencinin ödev yaparken zorlandığı ve bu durumun onların sıkılmasına neden olduğu belirlenmiştir. Ödevlerin akademik başarıya olumlu etkisinin yanında başka alanlarda olumsuz etkiye sahiptir (Galloway, Conner ve Pope, 2013; Yar Yıldırım, 2018). Nitekim uzun süren ödevler başarılı öğrencilerde strese ve sağlık sorunlarına neden olabilmektedir (Galloway, Conner ve Pope, 2013). Ödevlerin akademik gelişim üzerindeki olumlu etkisinin yanı sıra sosyal, duyuşsal ve psikolojik etkilerinin olduğu ve bu durumun öğrencileri etkilediği söylenebilir.

Araştırmada ödev yapmayan öğrencilerin azarlanma yoluyla cezalandırıldıkları bu durumun onları üzdüğü belirlenmiştir. Öğretmenlerin ödev yapmayan öğrencilere sözel bir ceza uyguladıkları bu yaklaşımın doğru olmadığı söylenebilir. Ödev yapmayan öğrencilerin bu sorumlulukları yerine getirebilmeleri için nasıl bir strateji uygulanması gerektiği hakkında öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir.

Öğretmenlerin verdikleri ödevlerin yapısına baktığımızda ders kitabı etkinlikleri, derse hazırlık çalışmaları, çalışma kâğıtları, ezberleme görevi, örneklendirme, araştırma görevi, uygulamaya dayalı etkinlikler, çoktan seçmeli soru çözme, kitap okuma etkinlikleri ve yazma çalışmalarıdır. Öğretmenlerin tamamına yakınının ders işlenen günlerde öğrencileri ödevlendirdiği bulgulanmıştır. Öğrenciler her hafta Türkçe ödevleri ile görevlendirilmektedir. Taş, Vural ve Öztekin (2014), tarafından yapılan araştırmada da her dersten sonra ya da her hafta ödev verdiği bulgulanmıştır. Bu ödevler tema ve kazanım işlenirken ya da tema sonunda verilmektedir. Velilere göre öğretmenlerin verdikleri ödev miktarı yeterli olmakla birlikte öğrencileri üst düzey düşünmeye yöneltmekten uzaktır. Öğretmenlerin verdiği ödevler daha çok öğrenilen konunun tekrarı ile ilgilidir. Üst düzey düşünmeye yöneltten

araştırma ve uygulamaya yönelik ödev sayısının, farklı alanlarda gelişimlerini destekleyen görevlerin az olduğu söylenebilir. Bu durum öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerinin üst düzeye ulaşmasına engeldir. Bunun yanında ödevin ilgi çekici olması öğrencilerin ödevleri severek yapmalarını olumlu etkilemektedir (Xu, 2007). Öğrencilere ilgi çekici ve eğlenceli yapıdaki ödevlerin verilmesi onların ödev yapma alışkanlıklarını olumlu etkileyeceği söylenebilir.

Alanyazındaki ilgili çalışmalarda öğretmenlerin ödevleri kontrol ettiğini ve dönüt verdikleri belirlenmiştir (Alpayar, 2020; Büyüktokatlı, 2009; Demirbaş, 2011). Öğretmenler ödevin verildiği dersten sonraki ilk derste öğrencilerin yaptıkları çalışmalarını değerlendirmektedir. Eğer ki ödev proje ya da performans ise ödevin belirlenen bitiş tarihinde kontrol edilmektedir. Öğretmenlerin ödevleri genellikle ödev takip çizelgesi ile takip ettiği ödevi yapanların "+" yapmayanların "-" sembolü ile çizelgeye işaretlendiği belirlenmiştir. Öğretmenler yaptıkları ödevlerden hareketle öğrenci performansını değerlendirdikleri, öğrencilere geri bildirimde buldukları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaptıkları ödevleri sınıfa sunarak değerlendirme sürecinin işletildiği anlaşılmaktadır. Dönüt öğrenciler için tamamlayıcı ve geliştirici ölçme ve değerlendirmenin gerçekleşmesini sağlar. Öğrenciler bu dönütlere göre kendi yaptıklarını değerlendirir ve ona göre yaptığı ödevleri düzenler. Böylece kendi öğrenme durumlarını kontrol eder.

Öğrencilerin ödev yaparken genellikle zorlanmadığı belirlenmiştir. Bir kısım öğrenci dil bilgisi, yazma çalışmaları, görsel okuma ve yorumlama gibi ödevlerde zorlanmıştır. Ödevin miktarı ya da zorluğuna bağlı olarak öğrenciler uzun süre ödev yapmaktan dolayı sıkıldıkları ve yoruldukları belirlenmiştir. Çok fazla ödev verildiği zamanlarda öğrencilerin düşük motivasyonla özensiz ve dikkatsiz ödev yaptıkları bulgulanmıştır. Bununla birlikte yapılan ödevlerin öğretmen tarafından beğenilmeme kaygısı öğrencileri endişelendirmektedir. Öğrencilerin bilişsel düzeyi dikkate alınarak ve dikkat düzeyleri göz önünde tutularak öğretmenlerin ödevler vermesi gerekir. Ödevin yapısı kazanıma ulaşmayı sağlayacak şekilde olmalıdır.

Öğrencilere göre ödevler onların konuyu anlamalarını, tekrar yolu ile pekiştirmelerini ve derse etkin katılımlarını sağlamaktadır. Ödevler ile ders sınavlarında daha başarılı olduklarını ve üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarında yüksek performans gösterdikleri söylenebilir. Türkçe dersi kapsamında verilen ödevlerin onların okuma ve konuşma becerilerinin gelişimini desteklemektedir. Bununla birlikte sorumluluk kazanma, kararlılık gösterme gibi öğrencilerin yaşam becerilerinin gelişimini destekler. Çok az sayıdaki öğrenci grubu ise ödevlerin kendi gelişimlerine bir katkısı olmadığını düşünmektedir.

Ödevler, okul-öğrenci-veli üçgenindeki bir etkileşim aracıdır (Cooper, 2003). Bu çalışmada da öğretmenlerin geneli ailelerin ödev yapma sürecinde öğrenciyi desteklemesine olumlu yaklaşmaktadır. Bu aile rehberliğinin öğrencinin akademik başarısını artıracaklarını düşünmektedir. Zorlayıcı ödevlerde ailelerinin öğrencilere yardımcı oldukları, öğrencilerin bilmedikleri kelimeleri ve soruları ailelerine sordukları belirlenmiştir. Velilerin internet araştırmalarında öğrencilere yardımcı oldukları ve kaynak temin ederek onları destekledikleri belirlenmiştir. Ayrıca ailelerin ödevlerin doğruluğunu kontrol ettiği belirlenmiştir. Öğrenciyi motive etmeye de çalıştıkları bulgulanmıştır. Aileler öğrenciyi destek olmadıkça zaman bulamadıklarında öğrenciyi etüt merkezine gönderdikleri ya da özel ders imkânı sundukları belirlenmiştir. Bazı öğrencilerin aileleri tarafından desteklendiği, bazı öğrencilere aile desteğinin yetersiz olduğu bulgulanmıştır. Hatta bazı ailelerin ödev yapma sürecinde öğrencilere hiç yardımcı olmadıkları da belirlenmiştir. Öğrenciyi yardımcı olan aileler ödev yapma sürecinde destekten öte sorumluluk aldıkları, bunun öğrencilerin gelişimi üzerinde olumsuz etkisi olduğu öğretmenler tarafından dile getirilmiştir. Öğretmenler ödevler aracılığıyla öğrenci performansını değerlendirmek için ödevler verdiği dolayısıyla ailelerin bu ödevleri yapmalarını gerekir aksi durumda ödevlerin öğrenci üzerindeki olumlu etkisi olmayacaktır (Yar Yıldırım, 2018). Bazı öğretmenler bu tarz bir durumun öğrencilerin sorumluluklarını yerine getirme tutumu oluşturmalarına engel olduğunu dolayısıyla ailelerin ödev yapma sürecinde öğrencilere yardım etmemesi gerektiğini düşünmektedir. Ödev yapma sürecinde ailelerin rehberlik etmekle birlikte sorumluluğun öğrencide olduğu bilinci ile hareket etmelidir.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik Kurul İzni

Kurul adı = Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu
Karar tarihi= 26/11/2022
Belge sayı numarası= 2022/432

Yazarların Katkı Oranı

Bu araştırmayı yazar tek başına yürütmüş ve raporlaştırmıştır.

Çıkar Çatışması

Bu araştırmada herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Kaynaklar

- Alpayar, Ç. (2020). Öğretmen ve öğrenci gözünden bir ev ödevi portresi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(1), 42-60.
- Büyüktokatlı, N. (2009). *İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Cooper, H. (2001). *The battle over homework: Common ground for administrators, teachers and parents*. Thousand Oaks, CA: Corwin Pres.
- Cooper, H. (2003). Supporting children’s homework assignments in afterschool programs. G.G. Noam, G. Biancarosa, N. Dechausay (Eds), *Afterschool Education: Approaches to an emerging field* içinde (s. 117-121). Cambridge: Harvard Education Press.
- Demirbaş, A. (2011). *İlköğretim okullarındaki (1-5. sınıf) ödev uygulamalarının değerlendirilmesi araştırması*. Millî Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. Ankara.
- Deveci, İ, Çepni, S. ve Önder, İ. (2013). Parents’ views regarding homeworks given in science courses. *Journal of Baltic Science Education*, 12(4), 497–508.
- Duban, N. (2016). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 1(1), 55-67.
- Galloway, M., Conner, J. ve Pope, D. (2013). Nonacademic effects of homework in privileged, high-performing high schools. *Journal of Experimental Education*, 81(4), 490–510.
- Gillham, B. (2000). *Case study research methods*. London: Continuum House.
- Grodner, A. ve Rupp, N. (2013). The role of homework in student learning outcomes: Evidence from a field experiment. *Journal of Economic Education*, 44(2), 93–109.
- Gün, H. (1995). Eğitim öğretimde program-öğretmen-ödev üçlüsü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 213, 41-43.
- Güneş, F. (2014). Eğitimde ödev tartışmaları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 1-25.
- Keith, T. Z., ve Keith, P.B. (2006). Homework. In G. G. Bear & K. M. Minke (Eds.), *Children’s needs III: development, prevention, and intervention* (s. 615–629). National Association of School Psychologists.
- Landry-Cuerrier, J. ve Migneault, M. L. (2009). L’école, la famille et les devoirs. *Vie Pédagogique*, 151, 97-102.
- Maltese, A. V., Tai, R. H. ve Fan, X. (2012). When is Homework Worth the Time?: Evaluating the Association Between Homework and Achievement in High School Science and Math. *The High School Journal*, (1), 52.
- MEB. (1989). *Ortaokul ve orta öğretim kurumlarındaki öğrencilerin ders dışı eğitim ve öğretim faaliyetleri hakkında yönetmelik*.
- Merriam, S. B. (1990). *Case study research in education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Miles, B. M. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.). London: Sage Publisher.

- Murillo, F. J. ve Martinez-Garrido, C. (2014). Homework and primary-school students' academic achievement in Latin America. *International Review of Education*, 60(4), 1-23.
- Núñez, J. C., Suárez, N., Cerezo, R., González-Pienda, J., Rosário, P., Mourão, R. ve Valle, A. (2013). Homework and academic achievement across Spanish compulsory education. *Educational Psychology*, 35(6), 1–21.
- Öcal, S. (2009). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine yönelik tutumlarının oluşmasında ailelerin ve öğretmenlerin rolü* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Rønning, M. (2011). Who benefits from homework assignments? *Economics of Education Review*, 30(1), 55–64.
- Saldana, J. (2009). *The coding manual for qualitative researchers*. SAGE Publications.
- Şahin, Ç. ve Altınay, B.Y. (2008). İlköğretimde ev ödevlerine yönelik etüt çalışmaları: Kavramsal bir analiz. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 41-52.
- Şeref, İ. ve Varışoğlu, B. (2015). İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(4), 93-105.
- Taş, Y., Vural, S. S. ve Öztekin, C. (2014). A study of science teachers' homework practices. *Research in Education*, 91(1), 45-64.
- Trautwein, U. (2007). The homework-achievement relation reconsidered: differentiating homework time, homework frequency, and homework effort. *Learning and Instruction*, 17(3), 372-388.
- Turanlı, A. S. (2007). Gerçek bir ikilem: ödev vermek ya da vermemek. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 136-154.
- Türk Dil Kurumu (TDK), (2023). *Güncel Türkçe sözlük*.
- Xu, J. (2007). Middle-school homework management: more than just gender and family involvement. *Educational Psychology*, 27(2), 173–189.
- Varışoğlu, B. ve Şeref, İ. (2012). İlköğretim 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* 1(3), 158-173
- Yar Yıldırım, V. (2018). Öğretmen, öğrenci ve velilerin ortaokul düzeyinde verilen günlük ödevler hakkındaki görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(220), 201-224.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Introduction

Instructional tasks and research activities are, by definition, homework. The Turkish Language Association (TDK) defines homework as "tasks assigned by teachers and performed by students during non-school hours" (TDK, 2023). Homework is an extracurricular activity [Ministry of National Education (MNE), 1989]. It includes instructional responsibilities that students undertake outside school throughout their educational lives.

Teachers assign homework to help students prepare for class, learn and revise topics, reach the level of practice, achieve continuous learning, do research, take responsibility, cooperate, and succeed in exams (Cooper, 2001; Gün, 1995; Keit and Keith, 2006; Turanlı, 2007). According to MNE, homework should help students acquire skills, such as taking responsibility, planning, accessing sources, using materials, building self-confidence, thinking critically, developing creativity, cooperating, and researching (MNE, 1989).

Teachers give different homework assignments based on learning outcomes, topics, time, and students. Homework assignments are usually textbook activities. Worksheet assignments are given to help students review topics learned in class. Teachers assign research activities to allow students to learn new things and put their knowledge into practice. Teachers also assign writing and design activities to stimulate students' creativity. Students complete these tasks individually or in groups (Şahin and Altınay, 2008) depending on the instructional purposes.

Students' attitudes toward homework are influenced by its frequency, amount, type, and evaluation. Students experience fatigue when homework is uninteresting and time-consuming, resulting in demotivation. Students experience stress and problems with life planning and health when

they spend three or more hours each day on homework (Galloway, Conner, and Pope, 2013). Students develop positive attitudes toward homework when it is enjoyable and exciting (Xu, 2007).

Researchers continue to debate the effectiveness of homework. Nevertheless, it is a teaching tool used for various purposes in education. We need to determine how parties perceive homework in Turkish language courses, how teachers make and evaluate assignments, what attitudes students have toward homework, and family guidance according to teachers, students, and parents.

Method

This study adopted phenomenology, which focuses on investigating a phenomenon we often encounter in everyday life but cannot fully understand. Therefore, this study investigated the phenomenon of homework.

The sample consisted of 25 Turkish language teachers working in public schools, 24 students, and ten parents. The teachers and parents were recruited using convenience sampling, while the students were recruited using criterion sampling. Six students were recruited from each grade of secondary school.

Data were collected using semi-structured interview guides. They consisted of five open-ended questions for teachers, five for students, and three for parents.

The questions in the teacher interview guide addressed the purpose, type, frequency, and evaluation of homework assignments. One question focused on their views on family guidance during the homework process. The questions in the student interview guide addressed students' general views on homework assignments, challenging assignments, their attitudes toward homework assignments, the contribution of homework assignments to their development, and family support. Lastly, the questions in the parent interview guide addressed parents' general views on homework assignments, the difficulties students experience in the homework process, and how they support students.

Data were collected using a variety of media and methods. Face-to-face interviews were conducted with teachers and parents. All interviews were transcribed. The interview guides were given to the students. They were asked to complete them.

The data were analyzed using content analysis. Themes were developed. Codes and frequencies under relevant themes were determined. Direct quotes were provided under the themes.

Result and Discussion

Turkish language teachers assign homework to ensure students' class readiness and support meaningful and sustained learning. Homework is used for reinforcement and revision in learning (Xu and Yuan, 2003; Yar Yıldırım, 2018). Teachers reported that they assigned homework to enable students to acquire skills to put their knowledge into practice. Our findings are consistent with the literature (Cooper, 2001; Duban, 2016; Öcal, 2009). Teachers also indicated that they assigned homework to help their students succeed in course exams and to prepare them for high school transition exams. Research suggests a positive correlation between homework and achievement (Murillo and Martinez-Garrido, 2014; Maltese, Tai, and Fan, 2012; Rønning, 2011; Trautwein, 2007). The parents indicated that homework is an essential tool to support academic development.

The students reported that homework assignments were easy, simple, and educational. Some students said their teachers assigned too much homework, while others noted it was enough. We can state that whether a homework assignment is too much or enough depends on students' individual differences. Some students reported that homework was difficult and tedious. Despite its positive academic effects, homework has a negative impact on other areas (Galloway, Conner, and Pope, 2013; Yar Yıldırım, 2018). Time-consuming homework assignments may cause successful students to have stress and health problems (Galloway, Conner, and Pope, 2013). Homework has social, affective, and psychological effects on students.

Homework assignments included textbook activities, preparatory activities, worksheets, multiple choice questions, memorization, exemplification and research tasks, practice-based activities, and reading and writing activities. Almost all teachers reported that they assigned homework on class

days. They assigned homework every week in Turkish language courses. Taş, Vural, and Öztekin (2014) reported that teachers often assigned homework after each lesson or every week. They assign homework after teaching a topic or learning outcome. Parents noted that they did not give too much homework. However, it was not enough to develop students' higher-order thinking skills. They assigned homework mostly to get their students to go over a topic.

Teachers check homework assignments and give feedback to their students (Alpayar, 2020; Büyüktokatlı, 2009; Demirbaş, 2011). The teachers said they evaluated their students' homework in the first class. They added that they checked homework on the due date if it was a project or a performance. The teachers evaluated students' performance based on their homework and gave feedback.

Few students reported difficulty with homework. Some students reported problems with homework, including grammar, writing activities, visual reading, and interpretation. The students got bored and tired depending on the amount or difficulty of a homework assignment. We can conclude that students have low motivation and do homework carelessly when it is too much.

Homework is a means of school-student-parent interaction (Cooper, 2003). Most teachers indicated a positive attitude toward family guidance, which they believed improved student achievement. The parents reported that they helped their children with challenging homework. The students asked their parents for the meaning of words they did not know. The parents also noted that they helped their children with online research, provided resources, and checked their homework.